

سرمه‌ای غنچه

۱۳۰۷

پنجشنبه کو نایب نشر اولو فتنی و ابرنی هفتتک غنچه

اداره خانه و مطبعه سی :

استانبولده باب عالی جاده سنده محل مخصوصدر

درج ایدلمین اوراق اعاده اولماز

نسخه سی ۱ غروشه

Le N° 1 Piastre

بدل اشترا

برسنه لکی (پوسته اجرتیه برابر) ۵۰ غروش

آلتی آیلنی ۳۰ » » » غروش

ایچون وبالخاصه بزم ایچون بوبایده بیلنه مین بر شی وار ایسه اوده ترقیات حاضره نك بوکي اقسامنك درجه سنی خارجدمکي آتاردن استدلال ادوب اوترنك نه بولده حصول بولدیغنی تعیین ایده ممتکدن عبارتدر . بوحاله نظر آ اورویانك اکثر بلاد مشهوره سنده اولدیغنی کبی یارسده دخی جیجکیلك صنعتك نه بولده ترقی ایتش اولدیغنی خلقجه بدرجه بی قدر مستور قالمش بولنیور . اما بوراده ترقی سندن بحث اولسان صنعت «صنی جیجکیلك» دکدر ؛ زیرا صنی جیجکیلك ذاتاً بر درجه بی قدر ترقی اتمشدرکه آندن اونه طرفه کیلمك شمیدلك محال حکمنده در .

یاطیبی جیجکیلك ترقیبی ندر ؟ بر یاندن علم نباتات ایله بر یاندن ده فن کیانك باغچوانلغه تطبیق جهتده کوریلن آثار موفقیتی ؟ خبر ... واقعا بوده فوق الحد ترقی ادوب اخیراً لوندیده کشاد اولنان چچک سرکیسند غایت نادر وامثالی کورلشم چچکدر ودرلو درلو رنگلی گلر فلانلر کورلمش ایسده بزم بوراده ترقی سندن بحث ایتك ایستدیکمز صنعت «هر نوع گی ، چچکی بر مهارت فوق العاده ایله و آرزو اولنان صورنده تلون» صنعتیدرکه بر نوع ساخته کارلقدن عبارتدر . ایسته بوسعتده یارسده بر یاندن طبیعی جیجکیلری ، بر یاندن ده — فن کیانیه تعلق بولدیغندن ناشی — کیمیا کرلری بیله بعضاً کشفندن عاجز راقه حق درجه لده ترقی اتمشدر . یالکر شونی اعتراف ایتلیدرکه کرک فونک کرک صنایعک بوکون عقلره حیرت ویرن ترقی سته تصادفاً وقوعه کان کشفیات واختراعاتک بک سببک یاریدی اولدیغنی کبی طبیعی چچکدرک صورت تلونی صنعت ناز که سیده بعضی مهم کشفیات ایله برقات دها ترقی اتمشدر .

کوریلورکه اورویاده ساخته کارلق طبیعی جیجکیلكه قدر سرایت اتمشدر . انسانده فکر شاعرینك ، حس ظرافتک تولدی کونندن اعتباراً قادیلر چچکدره تشبیه ایدلکه باشلاشم ایدی ؛ فقط بوعصردن صوکره چچکدر ، قادیلره تشبیه ایدله جکدر ؛ زیرا برزماندن بری صاچلرینك ، وجودلرینك رنگنی تبدیل ایچون کنیدیله ریشه عرض

سنه افرنجی کانون ثانیك اوتوز برندن مقاله نك تاریخ نثری اولان تشرین نانی اواسطه قدر کندنده هیچ ایچکی مجبوریتی حتی میلی حس ایتهدیکنی ده آریجه بیان ایدیور . اورویانك انکلتزه ، فرانسه کی اکثر مالکنده دخی دو قور کیله مخصوص دارالندویلر کبی مؤسسات طبیه وجوده کتیر یله جکی شبه سزدر . ابراهیم عشقی

اِسْتِیْسَاتِیْق

بعض السنك درم انشادی

فنی غزنه لردن برینك اخیراً نشر ایتش اولدیغنی بر ایستایستیق جدوله نظر آون دردنجی عصرک ایستاسنده انکلیزجه تکلم ایدن خلق ۲۱ میلیون ، فرانسیزجه ۳۱ بیچق ، آلمانجه ۳۰ ، روسجه ۳۱ ، اسپانیولجه ۲۶ میلیون ، پورتگیزیجه ایله ایتالیانجه تکلم ایدن خلق دخی انکلیزجه تکلم ایدنلرک درنده اوچی وسکرده اوچی نسبتنده زیاده ایکن شمعی بولسانلری تکلم ایدنلرک مجموع مقداری ۱۲۶ میلیوندن ۴۰۰ میلیونه بالغ اولش وبونلردن یالکر ۱۲۵ میلیونی انکلیزجه تکلم ایتهد بولنمشدر ؛ بوحسابجه انکلیزجه تکلم ایدن نفوس اوچله یوزده اون اوچی نسبتنده ایکن شمعی یوزده اوتوز بری نسبتنده ترقی ایتمشدر .

فرانسیزجه تکلم ایدنلر ایسه ۵۰ میلیون . آلمانجه ۷۰ ، اسپانیولجه ۴۰ ، روسجه ۷۰ ، ایتالیانجه ۳۰ میلیون و پورتگیزی لسانی اوزره تکلم ایدن نفوس دخی ۱۳ میلیوندن عبارت بولنقه سدر . دیلک انکلیزجه بولسانلردن هر برینك ایکی اوچ مثلی زیاده استمال ایدلکده بولنیور .

لسان مکتبندن

فطین

عَمَلِیَّاتِ فِی سِیَرِ

بشیل قرنفل اولور می ؟

یارسده جیجکیلك صنعتك دخی صنایع سازه درجه سنده ترقی ایتش اولدیغنی معلومدر . فقط هرکس

بعض اجزای کیویو له اېڅه دالېرله رق بر مدت براقش اولدقلىرى حکم اېله پوليس قوميسر لکلىر نه قدر مراجعت ايتملر در .

باقىر ، اورته سکر اون دمت يشيل قرنفل چيتمه سى اوزرېنه هرکک مرقي نه درجه لره وارمش ؛ غري شودرکه يشيل قرنفلارک ساخته اولدقلىرى اثبات اېچون بک چوق چاليشلديغى حالده قرنفلار اصلا تبديل رنگ اېتمه مشدر .

مأمورين بلديه وضابطه دخی يشيل رنگلى قرنفلارى — وظيفه لرى اقتضاسندن اوله رق — کمال احتراز اېله قوقلارلر ، ييقارلر ، اوغوشدورلر ؛ فقط آئرنده بو باده بر حکم قطعى وبره منزلر . اما مأمورين دوجار عجز اولمازلر ؛ زيرا انلرک نظارتلى تحتنده برده بلديه «لابوروار» ى واردرکه عمليات وتحليلات کيويو اېله هر شېلى ما کولات وممولاتک صورت ترکيلرى کشف اولتان بودايرنک مدبرى موسيو زيرارده يشيل قرنفل دمئى تقديم ايدرلر . موسيو زيرار ايلک دفعه اجرا ايلديکى تحليلات کيويو اتناسنده يشيل قرنفلک بو رنگنى تشکيل ايدن اجزايى کشف ايدمزا ايسده اېکېجى عمليات اتناسنده بوسرى ميدانه چيقاروب هرکى شهيدن قورتارر .

§

موسيو زيرارک تحليلاتى براقلمده يشيل قرنفلک فصل کشف اولتوب موقع اخذ واعطايه چيقارلديغى درميان ايدلم :

بزمن وسارمندن معمول درلو درلو صنعي چيچکلىر نوعلرېنه کوره برطاقم يوايلر اېله تلونه چالیشان جيجکى قادىلردن ايکى قادين اخيراينه بووظيفه لره اشتغال ايلر ايکن ماصالى اوزرنده بولتان بربرداق صوبک اېڅه — صولماق اېچون — بر دمت طبيعى بياش قرنفل قوميشلر ؛ فقط بوصوبه صنعي پاراقلرى بويادقلرى يشيل بويادن برمقدارى ده نصله تصادفاً دوشوبرمش .

ايکى قادين چيچک بويامقله اشتغال ايدر ايکن بارداق اېڅندهکى قرنفلک يواوش يواوش صولديغى وبعده رنگى يشيله تبديل ايدوب بر مدت صوکره بوسبتون يشيل

اولتان هر نوع اجزايى کيويو بى استعمال خصوصنده قادىلر عادتاً افراط درجه لره وارديلر ؛ طبيعتک بتشدردىکى صورته صاف وساده اوله رق يالکر چيچکلىر قالمش ايدى ؛ حال بوکک ساخته کارلر دست تعرضى ازهارده اوزاده رق ترکيات کيويو لره آئرنده تبديل رنگ ايتدومرکه باشلاديلر . بعضلرک رنگنى تبديل ايدمه دکلىر جهته مآبوس ايدلر . «قرنفل» ده بو زمردن ايدى . بياش قرنفل بويابه رق بعض رنگلره صوقه يئش ايدلر ؛ فقط اساساً تبديل رنگ ايتدومرکه مياش ايدلر . اينسته بودفه آکاده موفق اولوب ميدانه يشيل رنگلى قرنفل دمئلى چيقارمشلدر .

§

بياش قرنفلک يشيله تبديل ده بوندن اون بش يکرى کون قدر مقدم تصادفاً کشف اولنمشدر . بونک نه بولده کشف ايدلديکى درميان ايتزدن مقدم پارسلرک حيرت وهيجانندن بحث ايدلم :

پارسک چيچک بازارېنه هرکون هر نوع چيچکلردن صرف اوله جق مقدارى جواردهکى باغچه لردن وياخود ده اوزاق مواقعدن کتيرلديکى کي بوندن چند هفته مقدم بوچيچک بازارلردن برنده جيجکيلر : «يشيل قرنفل ! يشيل قرنفل !» ده باغروب هنوز موقع اخذ واعطايه چيقاريلان بوچيچک اطرافه اعلان اېتمک باشلازلر . يشيل قرنفل کورلمه مياش اولديغى اېچون ايشيدنلر حيرته قاليرلر . پارسلرک بوکى کشف يافته وقوف خصوصنده نه قدر مراقبى اولدقلىرى معلوم يا ! چيچکلىر دکانلرندهکى يشيل قرنفللىرى برقاچ ساعت نظر فنده عادتاً ليا ايدلر . بر قرنفل ايکى فرانسه قدر فروخت اولتور . قرنفل دمئلى الدن اله طولا شغه باشلاز . هله چيچک مراقيللىرى سبق ايدن تجربه لره استناداً يشيل قرنفل اوله ميه جغى ادعايه قدر واردقدين باشقه بونلرک همه حال برماهر رسام وياخود مقتدر برکياکر طرفسدن کمال دقت واهميتله بويانش اولدقلىرى اثبات اېچون اللرېنه بکېن يشيل قرنفللىرى صوده ييقامغه . آووچلرى اېڅنده اوغوشدوروب قوقلامه باشلامشلر ، وقط برطاقلىرى بونلرک مضر صحت

موفق اوله میه جقار بی شو یشیل قرنفل مسئله سی ده
کو ستر مکده در!

مصطفی رفیق

اث بین نباتات

غزنه مزك ۴ نجی نسخهنده انسان بین آغاجلره
دائر معلومات و ردیكمز صیره ده آكل اللحم نباتاندن ده
بحث اتمشدهك. ايشته ۵۸۷ صفحه به درج ايتديكمز رسم
بوجنس نباتاندن (دارلینقتونیا قالیفوریتقا) نامی و بریلان
نباتی کو ستر.

شمالی آمریقایه مخصوص اولان بونباتك بپراقلری
ایجه شكل اصلیسندن جیقمش بولور. صید آلتی یپراق
دكل. قیورلش بونوز شكلنده اولوب اورتهنده دبل
کی جیقمش قوپو رنگلی ایکی غشائی یپراق وارد که
صید آلتی یاریفك ایکی طرفده شکرلی و لزوجلری
مایعی حاوی غدهلر [کیسه جکار] وارد. بومایع بعضاً
آقیرق بره یاسیلیر. بی چاره هوام و حشراتی جله خدمت
ایدر. مایعی ایجن حیوانیجه بر سر ستمك عارض اولور؛
آلدینی لذت ساقه سیله یپراغك اوچنه قدر جقار؛ یاریغه
وارنجه ایچنه دوشرکه قشما یاغور صولری. قشما غدهلرک
افرازان ایه طولو اولان بویاریق نباتك آلت هضمیر.
(دارلینقتونیا) نك هضمی، آلت هضمه دوشن حیواناتك
تفصیحی تسریع ایده جك حیواناتك کؤتیه متناسب اولسه
کر کدر.

آكل اللحوم نباتات حقنده شمدی به قدر اجرا ایدیلان
تدقیقات آكل الهوام حیواناته بو نباتات آراسندهک فرق
آزالتقهده در.

(لامارک) ایه (داروین) ک آجدینی شوشهره تدقیق
قر ببا بیوک حقیقتلر میدانه قویه جقدر. زهت

مُتَنَقِّکِم

زایوناده کائ (فرمی - یاما) بانار طاعی

کچن نسخهنده زایوناده کائ (فرمی - یاما) یانار

اولدیغنی کورنجه متغیر قالشلار؛ حال بوکه بونک سببی
آکلا نجه حیرتلی برطرف اولوب شو کشفلرندن استفاده
ایتمک قالقشمشدر و ممکن اولدیغنی قدر چوق بیاض قرنفل
طوبیلا بوب استعمال ایه دکاری برنوع یشیل بویالی صویک
ایچنه بونلرک صابرینی دالدرمشدر و برمدت بو صوده
براقیرق رنگلرینی یشیه تبدیل ایه دکدن صوکره چیچک
پازارلرینه کوندرمکه باشلامشدر.

بویکی چیچکی قادین صورت کشفلرینی مأمورین
ضابطه به حکایه و اعتراف ایه دکدن صوکره موسیوز برادره
تجربه به قیام ایش، هیچ شبهه یوک که موفق اولمش. هم ده
تجربه لرینی بر آرز ده ا تعیم ایده رک بیاض لیلای ایه یشیل،
گل بندمی و بنفشه رنگلرینی اخذ ایده سیله جکلرینی ده
بالقعل اثبات ایشمدر.

طبیعی چیچکلرک خارجاً برطاق بویالر ایه رنگلرینی
تبدیل اتمک صنعتی ایلری به کیش ايسده بصورتده
چیچکلره ايسه نیلر رنگی و برمکه بوصنت اربابی هنوز
لا یقیله موفق اوله مامشدرلر. شوا یکنجی اصول ایه میدانه
برطاق رنگلی چیچک جقارمه بل زیاده غیرت ایدیسورلر.
زیرا اولکی اصولده یعنی چیچکلرک «قورول» لری
[رنگلی یپراقلری] خارجاً بویاندیغی زمان اولکی رایجملرینی
بالطبع تمامیه محافظه ایدمه یورلر. ایکنجی اصولده ايسه
یشیل قرنفلک قوقوسی اصلاً تبدیل ایتمه مکله برابر صحت
نقطه نظرندن دخی برمضرتی کور دیله میه جکی ثابت اولمشدر.
بویالی صو قرنفلک صابنی تشکیل ایدن الیاف آراسندن
قوروله قدر کائن واوراده هوا ایه تماس ایدر اتمز یکیدن
تحض ایده رک قورولک یالکر رنگتی تبدیل ایدوب لطیف
رایجملرک تشریسه سبیت ویرن «غده» لره اصلاً ایراث
خلل ایتمه مشدرکه ازهارک بو بولده رنگلری تبدیل
ایدیه جک اولورسه صحتجه مضرتری کور دیله میه جکی حکم
اولنقهده در.

طبیعی چیچکلرک رنگلرینی تبدیل ایدن ساخته
کارلر بوکاده موفق اولمه چالیشیور ايسه لوده قولایلقله